

PERIÒDICH SATIRICH,
 HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
 DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
 BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
 Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

JULIETA DIONESI.

Vè al món, agafa un violí,
 n' hi donan llissò mitj' hora...
 y aquí la tenen avuy
 feta una gran professora.

L' HIMNE CATALÁ.

No hi ha hagut idea, fonda ó passatjera, que al ensenyorirse del cor dels seus partidaris, no haja produhit un himne més ó menos adequat, més ó menos entussiasta. Neixen las ideas, y si troban lo terreno bèn disposat s' extenen ràpidament, com per una especie de contagi moral. Prompte 'ls individuos que las senten y las estiman ab cega adoració, forman una massa, semblant á un munt de combustible, y á las horas es quan surgeix un poeta y un músich, que devegadas s' enclouhen en una sola persona, y sens més que acostar oportunament la flama del seu geni á aquellas materias inflamables, se produheix instantáneament un gran incendi.

Ha brotat l' himne: la massa dels partidaris de la idea ja tè un accent, una véu, una armonía, més flamejant y més airòs que una bandera. L' himne apenas nascut, se popularisa. Recorra ràpidament carrers y plassas de ciutats y vilas; s' explaya pèl camp y retrona en los ecos de las montanyas. Hont siga que hi haja un devot de la idea, se sent cantar l' himne, y es tal la seva influencia, que acaba per avassallarho tot, y hasta 'ls més indiferents, sense donarse'n compte, fineixen per taratlejarlo.

L' himne dura lo que la influencia de la idea que l' ha produhit, y algunas vegadas sobreviu á la primera generació que va cantarho, seguint lo camí de la immortalitat.

Aixó depén de dos circumstancias: de la trascendencia de la idea y de la bondat intrínseca del cant.

¿Morirá La Marsellesa?
 No es possible.

Recort de una época inolvidable; filla legítima de una gran revolució que transformá 'l món modern, quals efectes duren encare, t'ademes una forsa poética y musical avassalladora. Sas armonias vibran, sos accents caldejan. Te llum de tempestat y foch de volcá. Conmou y enardeix. Y sa influencia es tal, que desbordantse per las fronteras del seu país natal, d' himne nacional francés, ha passat á ser lo cant de la democracia universal.

Espanya conta ab himnes d' un efecte més restringit, com més restringidas foren també las ideas que 'ls engendraren.

L' alborotat *Himne de Riego* caracteriza la primera época constitucional; pero sa música viva y saragatera, com lo nostre carácter, ressona y resonará per molt temps agradablement en las orellas de tot bon espanyol.

L' himne de Luchana, més solemne que l' anterior, ab aquella triple repetició

«Morirá con la espada en la mano,
morirá con la espada en la mano,
morirá con la espada en la mano,
defendiendo la Constitución.»

fa reviure l' imatge del general Espartero, que siguié la gran figura de la guerra dels set anys. Un no pot menos de figurarse'l tal com lo representan las estampas de la época, ab sos grans ulls negres y sa cara oval sombrejada per las patillas, lo bigoti y la mosca sota 'l llabi inferior.

Quedan l' himne de Peracamps y 'l Trágala per part dels liberals y la Pitita per la dels carlistas, tots ells fills de circumstancias menos memorables y per lo tant condemnats á una vida més curta.

Lo primer esclat de las ideas republicanas produhí á Catalunya la cansó de la Campana de Abdón Terradas, qu' encare hi ha qui la recorda:

«Ja la campana sona
ja lo canó retona
aném, aném.
República tindrem.»

La Camancia inspirá numerosas cansóns satíricas, algunas d' ellas, molt xocarreras, pero no menos populars; y durant la Revolució de Setembre, se cantava per tot arréu ab música de uns rigodóns de Offenbach, la cansó dels *cipayos*:

«No hi ha ganduls al món
com los de 'n Targarona,
que per guanyar sis rals
defensen la corona.»

Hasta 'ls pelegrins, Reparadors, Miquels y demés héroes del Rosari de la Aurora y del Teatro del Olimpo tenen lo seu himne, ab lletra del Pare Sardá y música de Candi:

«Ruja el infierno,
brame Satán,
ja fé de España
no morirá.»

De manera que á cada partit, á cada idea de tendencia popular los caracteriza un himne ó una cansó quan menos, que traduheix ab m's ó menos fidelitat sas preocupacions y entusiasmes.

¿Cóm se comprén, donchs, que 'l moviment catalanista, quals manifestacions literarias y artísticas ben accentuadas contan ja més de 30 anys de fetxa, no tinga encare avuy, un cant, com tenen los bascongats son *Guernica-ko-Arbola*?

Aixó es lo que no s' explica.

Lo moviment catalanista, nascut á impuls de

un esbart de poetas, entre 'ls quals s' hi contan algunas primeras figuras, no deixa de tenir ja una llarga duració, com no deixa de contar tam-poch numerosos adeptes. Y no t' himne.

No perque no s' haja buscat. Son ja alguns los certámens en que s' ha ofert un premi més ó menos valiós al millor himne catalá: lo premi s' ha adjudicat, pero l' himne no ha aparegut. Si algun músich l' ha posat en solfa, l' himne ha mort al naixe, sense trascendir al públich.

¿Será que 'l decantat renaixement catalá es una manifestació ficticia y artificial, sense eco en l' esperit dels nostres compatriotas? ¿Será que 'ls poetas del catalanisme no creuen ni senten lo que cantan? ¿Será que no han sabut conciliar fins ara 'l renaixement literari de la llengua materna, ab lo sentiment popular, l' única forsa que assegura 'l triunfo durader de las bonas causas?

L' última tentatiya per dotar á Catalunya de un himne, está efectuantse en aquest moment ab motiu de la restauració del monestir de Ripoll, y desde ara pot assegurarse que fracassará com to-tas las anteriors.

S' ha obert al efecte un doble certámen: en prim r lloch s' ha premiat la lletra, y á continuació s' ha ofert la lletra premiada al compositor que se senti ab forsas suficientes pera posarla en música.

La primera part queda cumplerta, y ab sentiment hem de confessar que no pot concebirse una composició literaria més desgraciada. Si la que ha sortit premiada era la millor ¿qué tal serían las otras?

Desafiém al músich de més ingeni á que s' ins-piri en unas estrofas tan plenas de sotrachs, tan poch armoniosas, tan faltadas de calor y de sentiment líric y tan pobres de inspiració. Aquests versos - sigan de qui vulga, que aixó ho ignorem - no son més que un reflexo débil y descolorit de las composicions més dolentas y amaneradas dels Jochs Florals.

O sinó anemho á veure.

«Alça ton front, de gloria coronada
patria de nostre cor,
ó Catalunya amada.
tos fills te juran sempitern amor.»

«*Alsa ton front*,» aquí hi ha una coma; pero 'l músich no li farà, per no interrompre la frasse musical, ó si li fa, será á expensas de la rima. En lo primer cas tindrem «*Alsa ton front de gloria coronada*» una concordancia viscahina: en lo segon cas desapareixerá la rima estretament lligada ab lo segon vers.

Continua 'l poeta:

«Trono d' argent, ó espléndida Comtesa
te son los Pirineus;
aixís que naix ton front l' aurora besa
la mar besa tos péus.»

Passant perque 'l trono dels Pirineus que s' extenen per Catalunya, Aragó y Navarra, es un trono que á la Comtesa li vé molt ample, y passant perque no son los péus, sinó un dels costats de Catalunya lo que besa la mar, es precis fixarse en lo tercer vers: «aixís que naix ton front l' aurora besa» que ab tot y la llum de l' aurora resulta més fosch que una gola de llop, ja que no se sab si lo que naix es lo front ó es l' aurora. Posat en música, gracias á una transposició tan violent, lo que naixerá será lo front.

Tercera estrofa:

«Es lo Montseny ta testa lluminosa,
ton cor lo Montserrat;
sobre ton cor, la Verge que hi reposa
tè 'l cel enamorat.»

¡Valenta comtesa! Si per trono tè una cordillera y per cap una montanya que dista del trono una poreió de lleguas y per cor una altra montanya mès cap al mitj del territori ¿ahónt tindrà las ancas pera poderse asseure cómodament en lo trono dels Pirineus? Al que reconstituheixi aquesta imatge tan dislocada se li donará una gorra de cop d' or y argent.

Pero basta ja de geografia: passém á l' historia.

Diu la estrofa número quatre:

«Jaume primer, lo sol de nostra gloria (1)
fou ton gentil espós;
ab son mantell arrossegant de gloria
vos abrigau tots dos.»

¿En qué quedém, lo mantell s' arrossega ó abriga. Perque sembla que l' idea de un mantell extés exclou la idea de un mantell embossat.

Y ará veurán com per la nimietat de buscar un consonant á terra, lo poeta dona un *quiebro* á la gramática, anantse'n sense com va ni com costa del pretérit perfecte al present de indicatiu:

«Jaume primer, que may de tu 's desterra (ripi)
germanes te vol dar,
filla del Cid Valencia dins la terra
Mallorca dins la mar.»

¡Dins la terra! ¡Dins la mar! Es á dir: Valencia colgada y Mallorca sepultada sota las onas.

Y vá seguint l' himne:

«Reyna del mar te feu Roger de Lluria;
Roger de Flor valent
uní als llores del Llobregat y 'l Turia
las palmes d' orient.»

Voldriam saber quins llores recullí Roger de Flor en la comarca del Llobregat. Pero 'l poeta no mira prim, y tracta á la historia ab lo mateix desenfado ab que avants ha tractat á la geografia. ¿Y está enclosa aquí, en aquestas tres estrofas l' historia de Catalunya?

Aném á la séptima:

«Ta llengua s' ou, ó Catalunya, encare
de Palma á Perpinyá:
ó catalans, encare ténim mare
que may se 'ns morirá.»

«Ta llengua s' ou...» Posin aixó en música. Aquest *sou* val cent lliuras. «Encare ténim mare» Cacofonia. «De Palma á Perpinyá» ¿Es á dir que no passa de Palma l' us de la llengua catalana? ¿Y á Menorca, y á Ibisca, y á Valencia y á Alicante, no parlan catalá per ventura?

Pero aném seguint:

«Si un extranger posarte vol cadenes
ó Patria, fes un crit,
será per tú la sanch de nostres venes
y 'l foch de nostre pit.»

«Si un extranger» ¿Ha de ser un precisament? ¿Y si son mès? «Posarte vol cadenes» ¡Posarte! ¡Quina debilitat d' expressió! «O Patria, fes un crit» ¡Quin vulgarisme!...

Lo poeta va acabant la corda, y d' esbatzegada en esbatzegada, salta fins á Ripoll, exclamant:

«Gloria á Ripoll que naix de ses ruines
sagrari dels temps vells;
mirant passar ses ombres gegantines
jurém ser dignes d' ells.»

(1) Deurá voler dir «historia»; perque mès avall surt un' altra gloria consonant ab la primera,

Vamos á veure, aclarim aixó de *les ombres gegantines*. ¿Quinas *ombres gegantines* son aquestas? ¿Las de Ripoll, las de las ruines, las del sagrari, ó las dels temps vells?... Al que m' ho aclareixi, un' altra gorra de cop d' or y argent.

Estrofa final:

«Ab la claror de nostra gloria antiga
daurém l' esdevenir;
lo jorn que 's pon la gran albada siga
del jorn que 'ns ha d' eixir.»

Dedicarse á daurar l' esdevenir ab la claror de nostra gloria antiga ¿han vist may res al món mès enrevessat? Pero, sí, sí; ja poden daurarla tan com vulgan: lo qu' es aquesta píldora no passa.

«Lo jorn que 's pon» Alto: lo que 's pon es lo sol: los jorns no 's ponen. «Del jorn que 'ns ha d' eixir» ¿Y á veure, ahont nos ha d' eixir? ¿Al clatell?

¡Pobre gramática, y qué maltractada 't deixan aquestos poetas, que conquistan *joyes* en nostres certámens literaris!

¿No valdría mès que 'ls jurats encarregats de discernirlos, en lloch de premiar composicions que no poden anar ni de per riure, aconsellessin als seus autors, qu' en lloch de dedicarse á jugar á certámens, se dediquessen á jugar á balas, á pilota ó á baldufa?

P. DEL O.

UN SONET.

A MON BEN VOLGUT AMICH J. R.

Un sonet me demanas, car amich
que siga á ta persona dedicat:
aixó podrá ser fácil, la vritat;
mès jo que no tinch *sombra*, ni tinch *chie*
me trobo sobre mèu tal embolich
que si no fós que 'l tinch ja comensat
y may fer res á mitjas m' ha agradat,
créu, noy, que no voldría tal fatich.
En fi: ja es comensat. y acabaré.
Aixís jo quedo bè, ¿vritat Pepet?
y trech del mèu damunt qui sab los mals.
Mès antes, car amich, escolta bè;
m' agrada mès que vulguis un sonet
que no pas... que 'm demanis quatre rals.

LLUÍS SALVADOR.

A CA 'LS AMOS.

—Vés si farás lo favor de pujar una mica mès depressa. Semblas lo Titus, lo campaner del poble, que en havent dinat entra á la porteta del campanar, y fins á las tres no se 'l veu á dalt. ¿Que no sents lo que 't dich?

—Si que 'us sento; pero aquestas escalas son tan altas...

—¡Uy, qu' aviat te queixas! Fas com los burros d' Urgell, qu' encare no veuen lo carga ja súan. Comensa á *curcular* que aquesta escala lo menos l' haurás de pujar y baixar deu vegadas cada día... Deu ser aquesta porta... ¿Quántas n' hem passat ja?

—Me sembla dugas... es dir, nó... es dir si, dugas, dugas...

—Donchs es aquí. ¿No diu ters pis lo paperet que portas? Vés miratel, dóna, no siguis enza; sembla mentida que á quinze anys encare t' ha-

LO QUE FA LA CANDELERA.

Si la Candelera plora,
ja se sab, lo fret es fóra;
si la Candelera riu,
lo fret encara es més viu.

jan de fer aquestas *a vertencias*. A la butxaca del devantal te l'has fi at y no al cistell. ¿Veus?

—Nú... nú... número... o... o... ocho...

—L pis, 'l pis es lo que t' demano: lo número ja l'hem trobat. ¿No diu *terso*?

—Aquí diu *tersero*...

Es igual. Es aquí: truquém... ¡Oh, si, truquém! ¿Ab qué 's truca?

—Pigéu aquell llautó, d' aquí a' costat...

—No, próbaho tú, que ten- m s *balitat*... ¡No apretis d' aquest modo *arrasirada*, que malmetrás lo trucador! ¡Que n' ets dell' nuda! Fuig, déixamho probar a mí... Tè ¿veus tros de cóniam? Estirant sona, y nò pitjant... ¡Ja venen! Pòsat una mica honesta y decorosa, que si 'ls amos te veuen ab aquesta cara tan poch moral, son capas-os de no volguerte pendre... Una servidora!.. ¡Angelal! Tú, pósat aquí, que ja obran.

—¿Qué se 'ls ofer ix?

—¿No es aquí que s' hi estàn uns senyors, qu' ell se diu... tú vés si te 'n recordas cóm se diu lo senyor?

—Don... don... Francisco.

—Qu' ell se diu don Francisco y ella es de Gavá?

—Si senyora.

—Donchs venía á portals'hi la noya...

—¡Ah! ¿La noyeta que vam enviar á buscar, per ninyera? Entrin, entrin... si qu' es aquí, ja 'ls esperavam ab candeletas. Seguin, qu' estarán cansadas.

—¡Cá, no senyora! Nosaltres los pobres, no 'ns cansém may. Ja se sab que al món hi venim per treballar. ¿Qu' es vosté la mestressa?

—Mentres Déu vulga...

—Pues miri; aquí tè la bordegassa; veji si fa per vosté...

—Sembla molt joveneta. ¿Qué tè ara, tretze anys?

—¡Ca, quinze de fets! Va cumplirlos lo día que vam matá 'l porch, que nosaltres lo matém cada any per Sant Sebastiá gloriós... Encare que sigui de mena disminuïda, ja es forta, ja; no tingui pòr que li caygui la criatura...

—Bueno, bueno; mentres ella estigui contenta, lo de la estatura es lo de menos. Aquí potser creixerá. ¿No es veritat, noya? Encare no 't sè 'l nom, ¿Cóm te dius?

—Madrona Coll y...

—Digas per servirla.

—Madrona Coll y per servirla.

—Suposo que no coneixerá res de Barcelona, que no sab los carrers, ni...

—¡Oh, aixó ray! Aviat los apendrà. Encare que sembli tan aturada, ja li dich jo qu' es una bona pua. Los primers días potser li haurán de dir *arri*; pero quan comensi á coneixe aquests *rebaños*, sempre haurán d' estarli dibent *¡xó!* ¿No t' ho sembla á tú, mosca balba? Digas alguna cosa: fas lo mateix posat que aquella cara que hi ha á la aixeta de la font de can Trilla, que sempre está ab la boca oberta y may no diu res.

—Déixila estar; al principi 's troban extranyas; es natural. Parlém de tot lo demès.

—Just, aném á lo principal. ¿Quánt me lí donarán?

—Per ara, com que no haurá de fer res més que aguantarme la nena, li donarè nou pessetas.

—¡Vaja, senyora... ¿Cóm se diu vosté?

—Dolores, per servirla.

—Vaja, donchs, senyora Dolores, me sembla que nou pessetas es molt poca cosa. Coneixém dugas mossas del nostre poble, que desseguida van comensar á guanyarne dotze...

—No pas sent tan petites com aquesta.

—¿No? Tú, respon; ¿la xica de cal Diente no es més menuda que tú?

—Nò; ella va fer la comunió dugas Pasquas avants... ¿no 'us ne recordéu?

—No 'm recordó de res... En fi, posis més á la rahò. Deu pessetas rodonas, y no 'n parlém més.

—Vaja, no vindrà d' aquí.

—¿Ho sents tú? Aquesta senyora cada mes te donará deu pessetas. Guardalas y no 't gastis ni un xavo, perque si quan jo baixi no hi trobo 'l computo del total, t' haig de fer malbé... Nada, senyora... ja no tinch present quin nom ha dit.

—Dolores.

—Bueno, donchs, senyora Dolores; aquí li entrego la noya. Vosté ja sab qui som nosaltres, perque se 'n deu haver enterat per conducto de la sèva tia...

—Sí, m' ha donat informes molt bons de vostés; per xó vam escriurels á veure si 'ns deixarian la filla per ninyera...

—Currienta, nosaltres també sabem que vostés son gent molt conforme. Ara no m'es li demano una cosa...

—Digui.

—Que me la vigili bè, perque no 'm succeheixi lo que 'm va passar ab la gran, que també va baixar á servir á Barcelona.

—¿Qué li va passar?

—¿Qué? Que va venir per ninyera y al cap d'un any ja feya de dida...

—¡Verje santa! No tingui por...

—La por m' ho fa dir... En fi, estém entesos. Pássiho bè: m' alegro molt de conèixerla; dongui recados al seu senyor y fins á la tornada, que ja baixo sovint. Adèu, tú, Madrona, recordat de ta germana... y de guardar bè las deu pessetas... ¿Ho sents?

A. MARCH.

LO PRIMER PETÓ.

Era l' estiu passat que 't vaig coneixer:
mentres ab tú parlava,
viu amor en mon pit sentia neixer,
amor que breu va creixer
y al poch temps esclatava
ab lo primer petó que jo 't donava...

¿Te 'n recordas? jo sí, com si fos ara;
d' aquell petó que 'm trasportá á la gloria,
porto 'l recort encare
grabat en la memoria

y no se 'n borrará fins que jo moria.

No te 'l vaig fer en fresca matinada,
quan los primers fulgors del sol qu' eixia
y 'ls rumors de l' onada que venia
fins á besar tos péus enjogassada,
t' inundavan de llum y d' armonia...

No te 'l vaig fer tampoch allá al mij día

dintre del bosch hont lo riuhet murmura,
y sa cansó més bella
canta la tendra aucella
ab notas impregnadas de ternura...

Vaig ferte'l quan tot calla
y la terra de sombras s' embolcalla
pera donar repós á sas fatigas;
llavoras te 'l vaig fé', hermosa Carmeta,
mentres tú murmuravas «¡vaja, estigas!»
al peu d' una escaleta
del carrer de las Moscas
allá á las vuit y mitja y á las foscas.

S. UST.

¡PLANY!

Me fan riure 'ls que veyentme en l' estat d' ara, la salut trencada y una perpétua tristesa reflectida en mon semblant, m' aconsellan que la olvidi, que pensi que la que jo aymava no ha existit may...

¡Que la olvidi!... Si no adoran més los ángels al Criador, de lo que adorava jó á n' ella ¡Y que la tregui de mon pensament, me diuhen! ¡Infelissos! Demanan mon suicidi.

Avuy la imatge d' ella, es la única que en mon cervell habita, fantasma de una felicitat passada pera no tornar ja may, il-lusió darrera de mon perdut amor que manté ma fantasía á costa de ma existencia, com lo ciri nudreix la flama que l' ilumina y devora ensemps.

Sí, intentéu arrancar-la y ab ella us seguirá ma vida. ¿No veyéu que avuy aquest recort es per mí una entranya indispensable pera que visqui?...

No, no, deixéu las cosas com están que jo estich tranquil y en aqueixos instantes es lo únich ab que goso y encare que pagui aquest goig ab la salut... goso al fi.

GUERRA VINÍCOLA.

Los vins espanyols se juntan
per lluytar com bons germans,
disposats á moure guerra
contra 'ls vinots italians.

FÍSICA NATURALISTA.

Aquí está ben demostrada
la forsa de l'atracció.

Y aquí, en cambi, está pintada,
la forsa de repulsió.

Jo 'ls prego que no m' amohinin ab sa cantarella de reflexions, que 'm deixin que sol recorri aquells llochs escenari un temps de la felicitat que ploro, puig hi trobo un gran consoll!

Lo banch rústech está de la mateixa manera: la font raja ab l' alegroy remor de avants sota 'ls alterosos plátanos... Aquests sí que han canbiat; las fullas que los hi donavan verdor y ufana, are rojencas encatífan los solitaris camins de l' entorn y varios nius deserts penjan del despullat brancám.

¡Y quán me plau aquest cambi! ¡cóm se avè ab mon estat d' ánimo! D' aquella vida exuberant, espléndida ne conservan sols l' esqueleto; aquellas amples fullas orgull de l' arbre y aixopluch d' alats cantors, avuy gemegan desfentse sota la planta del caminant.

Veuhén! Ja hi tornem; lo metje prohibeix que 'm fixi ab aquesta variació de la naturalesa, porque aixó m' enmalteix més y més: diu que la mort de la vegetació es aparent puig serveix pera brotar ab més forsa al sentir sobre los branquillóns esquálits l' aire tebi de la Primavera. ¡Pobre home! ¡qui sab ahont serè quan esclatin las flors!

Un remordiment guardo tansols: si jo no hagués marxat, penso de vegadas, avuy potser casats, ja fora la mare de un fill teu y no 't desesperaría

aqueixa desgracia inmensa que lentament corca ma vida.

¡Pero senyor! la mar era ma carrera, allá tenía jo mas aspiracions, ma gloria y creya ab l' amor de m' aymia com lo fanátich ab la existencia de Dèu.

Després ¿qui no recorda aquella despedida que quasi no es possible descriure, puig fou un desfet de llágrimas, juraments y besos? Haviam nascut l' un per l' altre, si no 'ns haguéssim conegut hauriam estat dos infelissos; ella tenía que ser mèva ó de ningú més.

«Escriume forsa, me deya desconsolada, no m' olvidis porque moriría.»

Dos anys vaig mancar de ma vileta de la costa, recurrent neguitós y trist lo bassal inmens y jurant pendre ma llicencia al tocar la terra de la mare patria, pera lliurarme de tal suplici.

Tot te terme en la vida; vaig trepitjar de nou los arenosos carrers de la vila, estoig que guardava mon prehuat tresor. ¡Ah! perquè no se 'm tragaren las gegantinas onas que tantas voltas havían jugat ab nostra nau! ¿Quín delictè ¡oh, gran Dèu! he comés que meresca semblant expiació?

Ella, mon amor, aquell àngel que poetisava ma vida, camplí son jurament: la trobí soltera, soltera sí, pero..... columnaria!!

ANDRESILLO.

CLA Y CATALÁ.

--¿Puch saber per quín motiu cada cop que jo la miro encisat y ab goig suspiro, vosté 's gira y mitj somriu? ¿Es tal volta que per mí sent amor, nineta hermosa?

—Ho faig sols per una cosa que ara jo no li vull dí.

—¿Per qué no? Ja li asseguro si es secret, que 'l guardaré ¡Oh! si, crégim; no ho diré á ningú del món; li juro.

—¡Cá, barret! Precisament yo desitjo lo contrari.

Vull desde ara que 'm declari (y ho declari formalment) que á tot quant jo li expliqui hi daré publicitat;

d' altre modo hem acabat y es inútil que 'm supliqui

—(Ya esta vist, no t'è condol d' aquest gran neguit que tinch) per Déu digui, á tot m' avinch ja li juro ¿qué m' es vol?

—*Bueno donchs, escolti bè que no 'n perdi una paraula: com vosté es un gatamaula, pocasolta y mentidé*

que tan sols sab fer lo mico, que á tothom fingueix amor, que es un gran adulator

y altres cosas que no explico,

faig saberli que somreya

sols per ferlo bobejar

y poderme ab gust burlar

dels papers que per mí feya.

J. F. GAVIRES.

LA AGREGACIÓ.

Entre l' agregació y 'ls pobres que á cada moment trukan á la porta de casa, ja 'm tenen completament marejat.

¡L' agregació! ¿Qué vol dir aquesta agregació? ¿en qué ha de consistir? ¿per qué 's fa?

Ningú 'n sab res. Es dir, tothom sab alguna cosa, pero lo que diu l' un desfá lo que ha dit l' altre.

Per uns l' agregació t'è per objecte cubrir los pobles dels voltants de Barcelona ab lo nostre manto protector.

Per altres l' agregació 's fa per veure si 'ls pobles dels alreduors donan nova vida á Barcelona.

Per aquests es un gran pensament.

Per aquells es una tontería monumental.

Segons los que están versats en negocis administratius, los *consums* obligan á ferla.

Segons los que pican més fondo, lo que obliga á ferla es que aquí ja estém prou *consumits* y 's buscan noves minas per explotar.

Un vehí del carrer de Parlament ho deya:

—Valdría més, avants d' agregar á Barcelona nous pobles, que hi agreguessin lo Poble Sech, que sembla que estigui separat de la ciutat per un mar... de fanch ó de pols.—

Lo que realment fa maliciar una mica, es l' acititut dels pobles *agregables*.

No n' hi ha un sol que vulgui tragar la píldora: tots hi tiran còssas.

Los apóstols de la agregació prou tractan de enlluhernarlos: ells no 's volen embarcar...

—¿Qui més felís que vosaltres si 's fa l' agregació?

—¿De quín modo 's realisarà aquesta felicitat?

—Seréu ciutadans de Barcelona.

—¿Qué més?

—Tindrém los mateixos municipals que tenim nosaltres, ab lo casco y tot...

—¿Qué més?

—La banda de cá la ciutat vindrá de tan en tan á tocarvos alguna cosa...

—¿Qué més?

—Y seréu governats ¡quin honor! pèl mateix arcalde que nosaltres.—

¡Aquí, aquí está la solució del enigma! ¡aquesta es la verdadera causa del plan d' agregació!

Desde que D. Francisco es marqués, Barcelona li sembla petita, insignificant, mesquina. Necesita més camp, més llum, més espay per passejar las sévas patillas y per lluhir la séva corona.

¡Psè! ¿qu' es la Barcelona d' avuy? Res, una ciutat de nyigui-nyogui, digna de ser regida per un home ras; pero no per un ciutadá benemérit, catalá ilustre y marqués de no sé qué...

Per xó s' intenta la agregació; pera que D. Francisco puga dir lo día que tornin á venir reys, prínceps y nobles á véurel:

—¿Repara? ¿Veu aquesta planura inmensa de casas, fábricas, hortas y camps abandonats? Pues jo aquí hi faig lo que 'm passa per la clepsa. Soch l' arcalde primer d' aquesta ciutat, la més gran de Catalunya. d' Espanya... del món —

¡Tè rahò, pobre home! ¿Per qué li han de privar aquest gust? Jo encara faría més. Ademès dels pobles que s' indican, incluhiria en la agrégació á Sant Boy.

Y aconsellaria al autor del pensament que sé 'n hi anès á viure.

MATÍAS BONAFÉ.

EN HONOR DE VINYAS.

Lo jove tenor que ab tanta brillantés comensa sa carrera, ha trobat á Valencia las probas més eloqüents de afecte y entusiasme.

Després de haver lograt los principals periodistas valenciáns una prórroga en sa contracta, dirigint al efecte súplica eloqüent de que en tal desitj intercedís al mestre Goula, á qui consideran com á pare artístich del afortunat tenor, han prodigat á aquest ovacions y obsequis tan carinyosos, qu' en la impossibilitat de enumerarlos, hem de resumirlos en un qu' es tal volta 'l qu' en Vinyas agrahirá més.

Tal es la notable composició que li ha dedicat l' inspirat poeta D. Teodoro Llorente, qu' es com sab tothom, una de las primeras figuras del modern renaixement literari.

Diu aixis:

A FRANCESCH VINYAS.

Vestit ab armadura enlluernadora,
jove, galán, valent y triunfador,
solcant la mar, vingueres en bon hora
portat pèl cisne en sa barqueta d' or.

Ta veu, pèl dret y la virtut alsada,
sonava com un cant del Paradís,
y l' atenia muda, embelessada,
la gent sommesa al divinal ensís.

¡Cantor gentil! De ta primer victoria

—¿No hi es la senyoreta?
 —No senyora; ha sortit.
 —Donchs aquí li deixo aquesta capsa. Díguili qu' es aquell llorito que se 'm va morir, qu' ella 'm va demanar que li fès dissecar, per posársel al sombrero.

no apartes may lo pensador esguart:
 en «Lohengrín» y sa somniada historia
 mira lo símbol fantasiós del Art.

Té l' Art un temple en la montanya santa
 que aixeca 'ls cims blavosos lluny del món:
 la Musa eterna allí sos himnes canta,
 y 'l cel, rodant los astres, li respón.

Venen de allá, per repetir als pobles
 los cántichs immortals, sos misatgers,
 perseguidors dels sentiments ignobles,
 paladíns dels amors honrats y vers.

Ministres de la santa poesia
 inflaman ab sa veu los esperits,
 sempre pensant que tornarán un día
 á aquell temple sagrat d' hont son eixits.

¡Ditxós artista! Quan al món encantes
 recórdat de ta estirpe celestial;
 y sigues, sempre que entussiasta cantes,
 lo cavaller simbólich del Sant Gral.

TEODORO LORENTE.

ACUDITS.

Un amo al seu criat:

—Anton demá 'm cridarás á las set del dematí.

—Está molt bè; pero perque no me 'n olvidi, cinch minuts avants fassa 'l favor de tocá 'l timbre.

Preguntava 'l jutje al acusat:

—Vosté volfa robar lo rellotje del senyor.

—Es molt cert; pero si tractava de robarlo, era pensant ab vosté.

—¿Ab mí?

—Sí, senyor: com que vinch á molestarlo tan sovint, li volfa fer un petit requisit.

La Sala condemna á un reo á cadena perpétua, y aquest protesta ab mals modos.

Lo president, tot enfadat:

—¡Silenci! O si no li poso quatre anys més!

DOLORS MONT.

Entra un pagés á casa 'l graner á comprar garrofas y després d' examinarne una partida, preguntá:

—¿Bè, á quant me las posaréu l' últim?

—A vuyt pessetas.

—Son caras. Si me las doneu á sis, me 'n quedo tres quarteras, y tindréu un bon parroquiá, perque jo de garrofas ne gasto moltas.

J. STARAMSA.

Un senyor á la seva criada:

—Mira, Miquela: si vè D. Jaume y pregunta per mí, li dirás que he sortit

—Bueno. Y si no vè ¿qué vol que li diga?

Se queixa un cómic de que no troba contracta.

—Y tot per que ho faig massa bè.

—¿Y aixó?

—Com que declamo ab tant foch, tots los empresaris tenen por que 'ls arbolí 'l teatro.

De una carta de un parroquiá al seu sastre:

«Quan vulga cobrá 'l compte, passi per casa. Unicament dech advertirli que á casa no hi soch may.»

Mirant un bitllet:

—¡M' ha tocat!... ¡M' ha tocat!... deya un senyor.

—¿La gróssa?

—Nó, Dèu m' ha tocat lo cor per no comprar may més cap décim.

J. NAT.

(Dibuixos de Mariano Foix.)

—Dispensi, tal vegada la mèva presència li es importuna.

—No senyor, vosté no importuna may. Justament ara vaig á contestar aquesta carta, y podrá quedarse aquí sol, tanta estona com vulgui.

PRINCIPAL.

La importació de género teatral madrilenyo ó molt m' enganyo ó acabarà en punta. ¡Y quinas produccions més insulsas y més desdixadas! Desde la famosa *Gran-via* sembla que no hi ha salvació sino dintre del género de la revista, y la revista trayent sempre 'ls mateixos tipos y valentse sempre dels mateixos incidents ja surt pèls ulls y hasta per la boca en forma de badall.

En aquest cas se troba *Ortografia*. Te dos personatjes reals: un dentista portugués y un cesant que 's brinda á ensenyarli la ortografia castellana. Tots los demès personatjes son simbólichs. Dos jugadors son los *dos punts*, dos polissóns son la O y la P (Orden Público); un borrarxo es la S; lo coro de senyoras los *punts suspensius... et sic de cæteris*. ¿Cóm es possible conjuminar una obra teatral ab aquests elements, que més que ingeni revelan una gran extravagancia?

Uns quants xistes al vol, l'aparició de uns ré-tuls plens de disbarats ortográfichs y la música del mestre Chapí moguda y elegant, es lo únich que sobressurt en aquell mar de confusions é ineptias.

Divendres, benefici de la Sra. Tubau.

LICEO.

Lohengrin ha tingut una interpretació no tan igual com en altres ocasions.

Prescindim de la Bellincioni que fa l' Elsa de sempre, espiritual y plena de poesia.

La culpa es del caballer del Cisne. Signoretti fa esforços colossals; pero no sempre l' éxit corona sos bons desitjos. Las pessas en que estigué millor foren lo *racconto* y un fragment del duo del acte tercer.

De la part d' Ortruda no 'n parlém. ¿Qué li haurá fèt Wagner á la Sra. Flotow, per tractarlo ab tan poca consideració?

L' Aragó y 'n Riera molt discrets.

Las masses y l' orquesta, com sempre que de aquesta ópera 's tracta, donant color y relleu á l' admirable partitura del famós mestre alemany.

Diumenje, ab motiu de son benefici, pogué apreciar en De Marchi las merescudas simpatias que entre 'l públich de Barcelona ha sapigut guanyarse. No sols en l' execució de la *Carmen*, sino en la hermosa romana del quart acte de *L' Africana* obtingué ruidosas ovacions, que han de alentarlo á prosseguir en una carrera tan escabrosa y qu' ell cultiva ab tan espontánea facilitat.

No es probable que 'ls filarmónichs s' olvidin fácilmente de un artista que reuneix tan bellas condicions realsadas per una modestia casi desconeguda en lo gremi dels tenors.

De Marchi podrá sempre envanirse de una cosa: de que sense buscar aplausos, los troba.

ROMEÀ.

Lo *Teatro Catalá* no 'ns presenta res de nou durant la senmana; ja que per lo referent al melodrama castellá *El perro del Hospicio* estrenat al mateix temps que á Novedats, l' hem vist en aquest últim teatro y no tenim valor de tornar-lo á veure en lloch més.

Demá divendres, se donará una funció á benefici del administrador D. Ramón Franqueza.

Programa: 'l drama arreglat al castellá, *Amor de madre* y la xistosa comedia en tres actes del Sr. Colomer *La casa tranquila*, vint anys há no representada en aquest teatro.

ESPANYOL.

No obra sas portas
sino 'ls diumenjes:
funció á la tarde
funció pèl vespre:
y ab *Faust* y *Norma*
y altrás obretas
mès ó menos ben cantadas
atrau á la concurrència
y cada día festiu
fa un munt de mitjas pessetas.

TÍVOLI.

Encare que no s' havia cantat may en aquest teatro, la sarsuela *Los baturros* era ja coneguda del públich de Barcelona.

La polka francesa corejada *Champagne* estrenada 'l dillúns en lo benefici del coro de senyoras, es lleugera, picant y gustosa com lo vi ab qual nom s' engalana.

NOVEDATS.

La joguina en dos actes *Servey de plata* del senyor Figuerola Aldrofeu té un argument divertit,

ARISTOCRACIA AB MÁSCARA.

—¿Me conoces?— Te conozco.
—¿Qui soch?— Mira que ho diré!
—Digas.— Pues ets la criada
de casa 'l meu sabatè.

tal qu' en algunas ocasións sembla un quènto de Paul de Kock transportat á l' escena.

Atenguin bè: no dich que ho siga, sino que ho sembla.

Si l' autor no 's proposá altra cosa que fer riure al públich ho lográ per complert, á expensas de la verossimilitut, es veritat; pero que importa la verossimilitut en una obra de aqueixas condicions?

¡Y encare lo que aumentarían las riallas del públich, si 'ls personatjes tinguessen més consistència y més color, y si 'l diálech no fos tan llis, tan plá, tan exempt de relleu, tan pobre de xistes! Per aquesta classe de produccions s' han fet los versos, Sr. Figuerola, s' entén los versos per l' istil dels qu' escriu l' Aulés, vius, animats, xispejants, espetegadors com una piula. Las més de las vegadas la gracia de un epigrama salva una inverossimilitut.

L' obreta desempenyada ab acert per las senyoretas Sala y Llorente, y pèls Srs. Capdevila, Oliva, Esteve y Pigrau, valgué al autor ser cridat á l' escena al final dels actes.

Y ara aném á *El perro del hospicio*, que segons resavan tan los cartells de Romea com los de Novedats, es una obra en la qual desempenya 'l protagonista, á Romea un *perro amaestrado*, y á Novedats *el perro de Terranova que tomò parte en La Loca de los Alpes*.

¡Si haurém arribat á uns temps en que á las llistas del personal de la companyia haurá de afegirs'hi necessariament:

¡Un perro de presa!

¡¡Un perro perdiguero!!

¡¡¡Un mastín!!!

Per cert que foran aquests los únichs artistas impossibilitats de fer papers de traïdor. ¡Es tan noble 'l gos!...

Lo melodrama de D. Valentí Gómez, té casi tots los elements propis del género: un hospiciano, un gos, un home honrat que s' escapa de presiri; un fill perdut que al últim se troba; una herencia ab certas condicions; un robo frustat; un avaro que atresora per fer la ditxa de la seva neta, y una neta que més s' estima la virtut que 'ls quartos; y per fi y remat de festa un subterrani y un cop de pistola que treu al traydor del món; donchs ab tot y aixó lo melodrama apenas interessa. Es flux, aygualit, ganso.

Está correctament escrit, no pot negarse; pero las situacions son poch acentuadas y 'l conjunt se ressent de certa languidés.

En l' execució 's distingiren la Sra. Mena y la Srta. Sala, y 'ls Srs. Tutau, Capdevila, García Parrenyo, Oliva y 'l nen Delhom, fill de la senyora Mena, que revela bonas disposicions pèl teatro.

Dilluns celebrarà son benefici l' aplaudit actor cómich Sr. Capdevila, estrenantse una comedieta en un acte, original de nostres estimats colabradors D. R. Surinyach Baell y D. Santiago Boy, y titulada: *Las tauletas de torrat*.

CATALUNYA.

Lo que deyam apropósit de las obras que 'ns venen de Madrit pot aplicarse en part á la sarsueleta *Despacho parroquial*.

Vol ser un quadro de costums de sagristia, y presenta un sens fi de tipos sense ilació y com l' argument no resulta, 'l públich se cansa, l' aten-

GLORIÓS PORVENIR DE LA RASSA CANINA.

Per ara ja son actors
y fan un paper brillant.
¡Arribinse a *Novedades*
y allí se'n convencerán!

la nit serena y callada,
convidava á estarse al llit
ó al menos quiet y arrupit,
prop de bona foguerada.

Plens de amorosa passió,
dos promesos festejavan
y ni menos se cuidavan
de la espantosa fredó,
que per la terra corria
pulmonías escampant;
res, estavan festejant
igual que si fos de dia.

Ell, coneixent que l' amor,
ha pres ja possessió d' ella,
y que res li farà mella
diu:—Escóltam per favor;

¿vols que fem un xich de gres
digas, contestam aviat; [ca?
¿vols que passi al teu terrat?
(festejavan á la fresca).

Cap contesta li va dí'
la promesa vergonyosa.

—¿No contestas? Calla, hermosa
veurás que aviat soch aquí.

D' equilibri fent miracles,
salta terrats y teuladas,
puja parets enlayradas
y salva tots los obstacles.

Ja es aprop.. fa'l salt darré...
ja s' llensa... ¡sort malehida!
ha prés malament la mida
y ha anat á pará' al carré.

Al endemá, vareig veure
son cadavre encarcerat...
¡pobre Marruix! ¡pobre gat!
¡ves hont has anat á jeure!

Quan la lluna, ab raigs de plata
surt á las nits de Jener,
¡quántas víctimas ve á fer!
¡quántas gats moren per la gata!
M. RIUSEC.

ció decau, y 'ls pochs xistes que brotan de la boca dels personatjes, no troban eco.

Los espectadors manifestan al final lo seu desagrado, y no están del tot justos. Altras produccions tan dolentas ó més han sigut aplaudidas y celebradas. ¿Será, tal volta *Despacho parroquial* l' última gota que fa sobreixir lo vas?

En tal cas autors y empresas haurán de apresurarse á buscar nous rumbos. Lo burro, que fins ara ha sigut lo públich, se 'ls acaba.

CIRCO EQUESTRE.

Garibaldi ó *La batalla de San Fermo* es un espectacle brillant com altres del mateix género que ha posat lo Sr. Alegria, y que no dupto donará entradas, com va donarlas *Prim en la guerra de Africa*.

Prim y Garibaldi... ¡Vaya un parell de alets per fer quedar malament á un empresari!

N. N. N.

DRAMA D' AMOR.

La lluna sos raigs de plata
sobre la terra escampava,
y feya un fret que gelava
las solas de la sabata;

Lo Temps passa, la Joana balla, los regidors pican de péus y las creus no venen.

Lo dia 22 de janer van posar tots ells la sabata al balcò—segon frasse gráfica de D. Ignasi—per veure 'ls reys qué 'ls hi durían; pero 'ls reys van passar de llarch, y las sabatas van quedar exhaustas.

¡Pobres criaturas! Com que se 'ls nega la joquina que tan ansían, están inconsolables.

L' única creu que ha arribat ha sigut otorgada al Sr. Escaler, fabricant de ninots de cartró, caretas y nassos postissos.

Lo Sr. Escaler pot prestar un gran favor als *crusados* desairats.

Regalantlos un nas postís de tres pams.

Un periódich de Madrit ha publicat la següent pregunta:

«¿Es cert que 'l Sr. Michel, per ordre del gobernador civil de Barcelona ha hagut de donar á varios periódichs cent pessetas mensuals?»

La pregunta, fins ara, no ha tingut resposta, y aixó que son alguns los periódichs que demanan al Sr. Michel, que tinga la bondat d'explicarse.

Pero tan se val.

Quan se donan quantitats als periódichs, s'entregan ab la condició precisa de que han de invertirse ab incens.

Per lo tant no queda més que olorar á la prempsa local, y tingan la seguretad de que 'ls periódichs que fassan més olor d'incens son los periódichs que cobran.

A D. Francisco de Paula van donarli un títul de noblesa, per haver passat un any enter ab lo toballò sobre la petxera y la forquilla y 'l ganivet als dits.

A D. Camilo Fabra pensan concedirli també per haver donat á casa seva dos ó tres balls de gala.

Anant seguint aixís, la ciutat dels comptes quedarà convertida en la ciutat dels marquesos.

A D. Camilo no 'l farán marqués de las Cabriolas, ni siquiera marqués del Códich de la Bona Societat.

Lo títul está ja acordat.

D. Camilo será nombrat Marqués de Alella.

¡Tira peixet!

Un títul de noblesa rancia.

Perque 'l ví de Alella, no es com lo de Olérdola y dem's punts del Panadés: lo ví de Alella, als dos anys de ser á la bota, ja rancieja.

Dono l' enhorabona més cordial als beneficiats de la Parroquial iglesia de Santa María del Pi.

Lo Papa acaba conferirlos una gran distinció permetentlos l' us dels hábits de canonje.

DIALECH.

—¿De qué rihéu, Mingo?
—Reya, porque crech que al vostre batlle l' han fet marqués del All-y-oli...

O siga: borla morada al solideo, collet morat y tota la muceta del mateix color.

Hi ha moltes personas á las quals una noticia inesperada 'ls deixa blaús.

Als beneficiats del Pi l' obsequi del Papa, 'ls ha deixat morats.

—¿Y 'l sou que disfrutará en lo successiu, será també sou de canonje?

—Nó, del sou no se 'n parla.

Es alló dels papás á las criaturas:

—Noy ¿m' estimas?

—Sí.

—¿Fins ahont?

—Fins al cel.

—¿Y á la bossa?

—A la bossa no hi toquéu.

Estadística madrilenya.

Durant lo mes de novembre, segons lo butlletí estadístich del Ajuntament de Madrid, van neixe 1,112 criaturas legítimas y 387 ilegítimas

O siga per cada tres legítimas, una d' *estrangis*.

Y encare dirán que 'ls madrilenys no treballan.

Dos acudits rebuts pèl corrèu:

«Quan sigui á la Galeria lo *portrait* de D. Francisco, los demès al contemplarlo dirán tot rihent:—¡Quín tipol!»

«Si del Marqués murmurém es que som desagrahits: ell ha embellit la ciutat y als ciutadans ha *envellit*.»

En la matinada del diumnje hi hagué una gran alarma en lo carrer de Sant Salvador de la ve-hina vila de Gracia.

Las monjas de Sant Joseph, instaladas de poch en aquell carrer, tocavan la campana desafortadament demanant ausili, á conseqüencia, segons digueren, de haver vist dos ó tres homes en lo jardí del convent.

Dos ó tres homes... y en un convent de monjas... ¡quín horror!

¿Y qué buscarían aquells dos ó tres homes en lo jardí del convent de las monjas de Sant Joseph?

Practicat un regoneixement minucios se va veure desseguida.

Una munió de conills que la nit avan's havían quedat ben tancats á la conillera, corrian pel jardí en totas direccions.

Aquí tenen lo que buscavan aquell's tunelas: lo conillet de las monjas.

Succi ha fet á Madrid un mal negoci

Ab tot y ser Madrid una població tan gran, si-gueren molt contadas las personas que, pagant la pesseta, anaren á visitar al célebre dejunador.

Pero ¿que no ho sabia en Succi? Madrid s' está xuclant á Espanya: allá no 's pensa més que ab menjar, y ja ho diu lo refrán:

«Los que menjan no 's recordan dels que de-junan.»

En las inmendiaciones del Liceo hi havia dis-sapte molta concurrencia de revenedors d' en-tradas pèl ball de máscaras, que com de costum,

anunciaven en veu baixa la seva mercaderia als transeunts, dient:

—Dono pel ball.

Y va ser veritat, al peu de la lletra.

Los preus d' entrada van anar baixant, baixant, fins a posarse a pesseta... y quan lo ball estava comensat, las entradas s' oferian de franch.

Cassat al vol:

—De franch al ball, deya un revenedor.

—¿A trenta dos quartos?... ¡Dèu me 'n reguard! exclamava un transeunt.

—No home, gratis.

—Gratis vosté, que jo no tinch picó.

Ab tals condicions, figurinse si 'l ball estaria desanimat.

Y no sols estava desanimat, sino que ademés estava sosso.

Ni una disfressa que cridés l' atenció, ni un incident que tingués gracia.

Decididament, los balls de máscaras del Liceo han anat envellint, y ab los anys han perdut lo bon humor.

A Sant Felip Neri s' ha organitzat un museo ab los artefactes y astucias de que 's valen los matuteros per introduir fraudulentament las especies subjectas al pago de consums.

Es un museo curiós que descriu *El Barcelonés*, l' únich periódich de Barcelona, que ha tingut fins ara 'l privilegi de recorre'l y estudiarlo.

¡Lo que val ser de l' olla!

Un párrafo del article de *El Barcelonés*, que sembla escrit expressament per compte de LA ESQUELLA:

«¿Quién no diría que son dos reverendos los que van en aquel coche? Su negro manto, el sombrero de teja, todo así lo indica: no obstante el vigilante de la casilla hace detener el carruaje entre las protestas del cochero, entra a saludar a sus señorías y se halla con.. dos enormes tocinos que rebujados en traje talar intentaban entrar ocultamente en la ciudad.»

Un dupte se 'm acut:

¿Aquests dos reverendos tocinos figuran també en lo Museo de San Felip Neri?

Y en cas afirmatiu ¿hi figuran al viu, salats ó dissecats pel Sr. Darder?

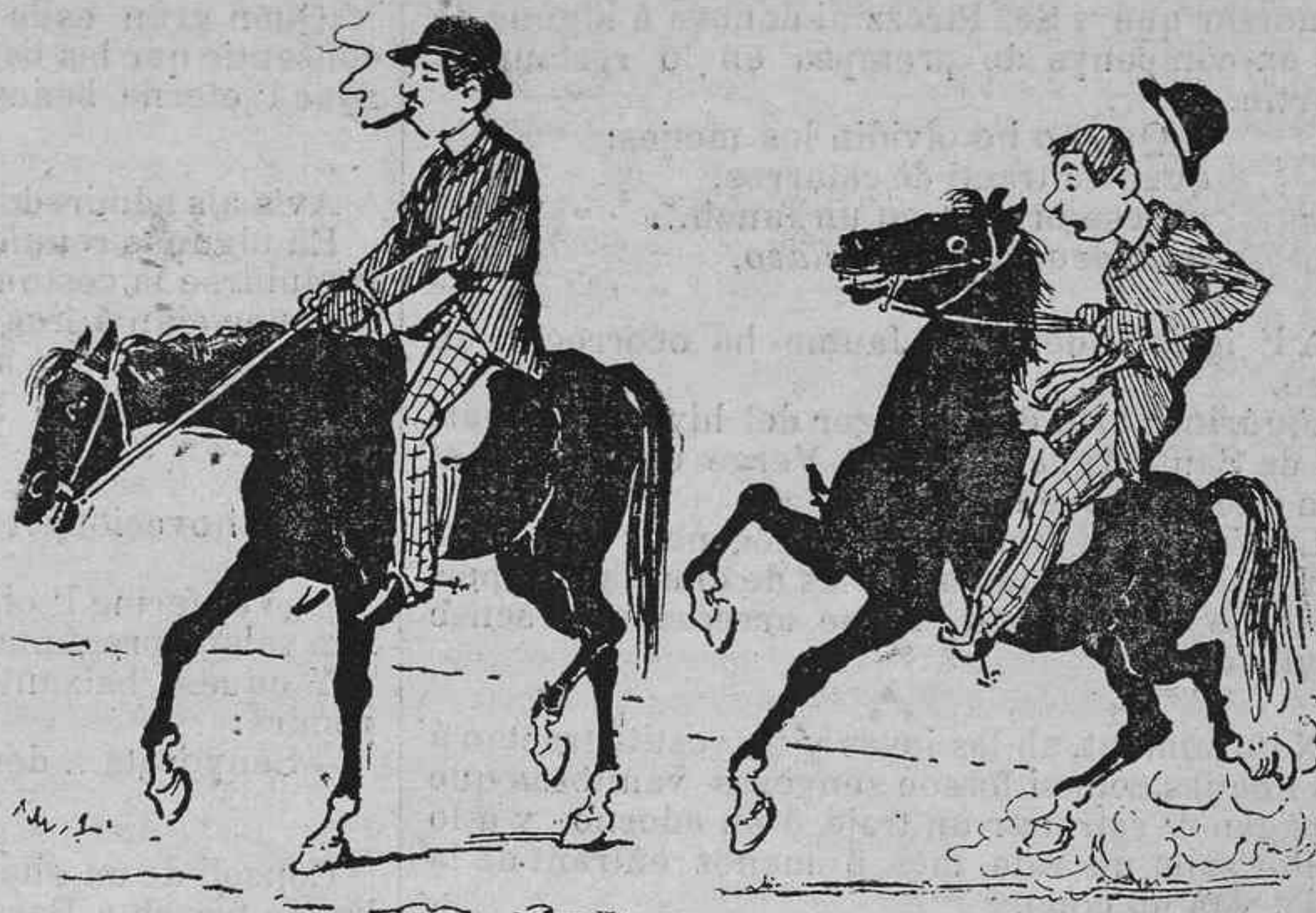
Crónica de l' Alcalde.

Dijous pujá 'l marqués de Olorar endolas al cim del monument a Colón, elevat per l' ascensor mecánich.

En aquelles alturas, hi feya un griso tan penetrant, que l' estatua de Colón, ab una mica més, pega un estornut y cau del pedestal.

Lo Sr. Marqués baixá desseguida, y per referse de la fatiga y de l' emoció s' obsequiá ab un lunch succulent, a costas de la Pubilla: aixó no cal dirho.

LOS CABALLERS DELS DIUMENJES.

Llogan qualsevol caball per dugas ó tres pessetas, y se 'n van per aquests mòns a fer pò a las criatures.

L' endemá, divendres, deyan los periódichs, qu' estava malalt al llit, afectat de un catarro.

Vamos a veure, si algú de vostés tenia un catarro ¿qué faria per curarse'!

Lo que fa tothom: llit, dieta y sudorífichs.

Donchs en proba de que 'l Sr. Marqués ja tèn la sanch blava, y per lo tan una naturalesa molt

TABACO D' ESTANCH.

—Noy, sento una pudó extranya.
¿Será algun petardo?—Sí.
¿Veus aquest puro que fumo?
Pues lo petardo es aquí.

diferent de la del resto dels mortals, l'endemà del catarro, assistia, com si res hagués estat, al esmorsar que 'l Sr. Pirozzini donava á alguns de sos ex-companys de prempsa en lo restaurant Martin.

Que no ho olvidin los metjes:
quan se tracti de catarros,
un esmorsar treu un lunch...
un clavo saca otro clavo.

Al' iglesia de Sant Jaume ha ocorregut un robo.

Figúrinse ara, en plé rigor del hivern las imatjes de Santa Agueda y de la Verge del Carme s'han quedat sense manto.

La Verge del Remey sense corona.

Y la de la Concepció, qu' es de totas la més perjudicada, sense vestit, sense arrecadas y sense agulla de pit.

Naturalment, ab las joyas y 'ls vestits tractan á las imatjes com si fossen senyoras vanitosas que 's pagan d' estrenar un traje ó un adorno, y á lo millor salta un rata més ó menos entrant de la cosa, y fá un copo.

Si tornessim al bons temps en que las imatjes eran adoradas per lo que representan y no per la roba que portan, s' evitarian aquests escándols.

Llavors las imatjes serian de talla.

Y 'ls lladres qu' intentessin robarlas se tallarian.

Llegeixo en un periódich qu' entre 'ls ex-votos que rodejan l' altar de Santiago de Galicia, hi figura un péu d' or macís, present de la simpática bailarina Roseta Mauri.

Afortunadament per ella, la Mauri tè un péu molt petit y molt bufó.

Que si arriba á tenirlo com lo regidor Sr. Lloret—es un dir—llavors casi compendria m perquè han desaparecut de la circulació las monedas de cinch duros.

Per lo demés l' ex-voto de la Mauri es un acte

ORGÍA CARNAVALESCA.

Ha ballat y ha fet conquestas,
després ha begut en gran
y ara qu' es l' hora del pago,
diu que no té rals, cantant.

de pietat y de devoció que arriba al fondo del ánima.

¡Quán gran es la religió y quan previsor, al consentir que las bailarinas donguin péu per guanyar l' eterna benaventuransa!

Avis als admiradors de las modas inglesas.
En algunas reunións de Londres acaba de introduhirse la costum de que sigan las balladoras las que vajan á treure 'ls balladors.

¿Será degut aixó á qu' entre las inglesas predominan las lletjas, y no troban ballador que las tregui?

La innovació pot donar lloch á escenas molt cómicas.

—¿Vol ferme l' obsequi de ballar ab mí lo próxim vals?—preguntará una *lady* á un *gentleman*.

Y aquest baixant los ulls y ruborizantse, respondrá:

—Senyoreta... demániu á la mamá.

Consell de un oncle acaudalat al seu nebot arribat de fresch á Barcelona:

—Mira noy, aquí, si vols fer fortuna procura tenir l' aspecte de un imbécil y de un home honrat; pero no siguis l' una cosa, ni l' altra.

Un tal don Lluís, home ja de certa edat, tranquil com ell sol y amant de las aventuras amorosas, va enredarse un día ab una bailarina, famosa pels seus escándols, y á fi de conquistarla y tenirla propicia, l' hi enviá unas arrecadas que després de vacilar molt y regatejar no poch, va comprar á l' Argentería.

La bailarina, al rebre aquell obsequi, va esclatar una gran rialla. Y crasantli una idea per la imaginació, una idea diabólica, va posarla en planta sense pensar'hi un moment més.

Agafa paper y ploma, y escriu la següent esquela, dirigida á la senyora de D. Lluís:

«Senyora: Tinch lo gust de participarli que 'l seu marit m' acaba d' enviar las adjuntas arrecadas. Penso que D. Lluís s' ha equivocat, y que una prenda de tan valor anava destinada á vosté.»

Parlant de un escriptor célebre, diu un dels seus admiradors més entusiastas:

—Es un gran home: las sevas obras se pot dir que han donat la volta al món.

—Las mèvas també, salta un dels oyents.

—¡Cóm! ¿Tambè escriu vosté?

—No senyor; pero soch fabricant de maletas, per servirlo.

La mestressa de una casa entra impensadament á la cuyna, sorprenent á la cuynera apurant una botella de ayguardent.

Mestressa y cuynera 's quedan mirantse.

La senyora romp la primera 'l silenci:

—¡Verdaderament, Tuyas, estich admirada!

—Y jo més que vosté, que 'm creya que encare no s' havia llevat.

OBRAS DE
C. GUMÁ.

OBRAS DE
SERAFÍ PITARRA.

LOPEZ
EDITOR

ANUNCIS
RAMBLA DEL MITJ. 20.

BIBLIOTECA UNIVERSAL
VAN PUBLICADOS
122 tomos
á Pesetas 0.50 tomo.

BIBLIOTECA SELECTA
VAN PUBLICADOS
35 tomos
á Pesetas 0.50 tomo.

TARTARIN EN LOS ALPES

por ALFONSO DAUDET — Version castellana de EUSEBIO BLASCO

Un tomo en 4.º con profusion de grabados, Ptas. 5.

ANDRÉ THEURIET

PECADO MORTAL

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.50.

EUSEBIO PASSARELL DIRLA

LA TENDENCIA ARTÍSTICA

Discurso pronunciado en el

CÍRCULO ARTÍSTICO

← el 15 de Diciembre último →

Ptas. 0.50

SILVERIO LANZA

NOTICIAS BIOGRÁFICAS

ACERCA DEL

Excmo. Sr. Marqués de Montillo

Un tomo en 4.º, Ptas. 5.

FREDERICH SOLER (Pitarra)

NITS DE LLUNA

Preu
2 pessetas.

PEDRO J. MORENO

UNA SUEGRA CON TOMATE

Un tomo en 8.º con cubierta al cromo, Ptas. 1.

GUÍA CONSULTIVA

INDICADOR GENERAL

DE

BARCELONA

Año 18 de su publicacion

Un abultado tomo en 4.º, Ptas. 7 en cartone y 9, encuadernado en tela.

ALGO

COLECCION DE POESÍAS

DE

J. M.ª BARTRINA

ilustradas por

J. LUIS PELLICER

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, ó bè en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Vol-te-ta.*
2. ID. 2.ª—*Ne-o-mi-ssa.*
3. ANAGRAMA.—*Conrat-Contra-Carnot.*
4. ENDAVINALLA.—*Llop-Poll.*
5. TRENCA-CLOSCAS.—*El registro de la policia.*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Boulangier.*
7. CONVERSA.—*Sila.*
8. GEROGLÍFICH.—*Per magranas un magrané.*

XARADA-DRAMÀTICA.

Decoració, un jardí—Nit de lluna.

ESCENA...

- Tot. (1) —*Per fi 't veig bella, Total!*
¿mes qué tens, de qué tremolas?
- TOTAL. —*Del pas qu' ara estich donant*
de veuret á aquestas horas.
- Tot. —*Res temis estant en brassos*
del duenyo que tant t' adora.
(l' abraça.)
- TOTAL. —*¡Ay Dèu mèu, hu-dos, tinch por.*
- Tot. —*Pensa que ta prima-doble*
va negarme ta primera;
que d' un vell serás la esposa;
mes no ho serás, jo t' ho juro
per la Lluna que 'ns escolta.
- TOTAL. —*¿Donchs qué vols que fassi, Tot?*
- Tot. —*Crusar ab mí 'l tres-segona*
y més ràpits que lo vent
portats per lleugera góndola,
lliures ja de tot temor
quan siguem á l' altra vora,
pujarem la quarta-prima
d' aquell mont que veus la sombra,
que es ahont tinch lo rich palau
que 'ns reserva amor y gloria.
- TOTAL. —*Una tres-hu delicat*
me pareix lo que 'm proposas
y segur que mol hu-quarta
nos sortiría la cosa;
ni es lo millor prima-tres
per alcansar lo segona.
- Tot. —*¡Ah ingratal molt poch m' estimas.*
- TOTAL. —*Crech que 't dono ara una proba;*
á més, fóra aixó per tersa
y per casa una deshonra...
Tres-quarta, será millor
que 'm demanis altra volta
y ajudante los mèus plors
tú també suplica y plora,
perque es sabut que las llágrimas
estovan fins cors de roca.
- Tot. —*Suplicaré y ploraré;*
mes si 'm donan altra bola,
de rabia 'm menjo á ta mare,
al teu pare y fins los mobles,
y no saciat mon furor
ton vell pretendent. per postres.
(Actitut de despedirse y cau lo telò.)

P. TALLADAS.

(1) Cada personatge 's refereix al seu nom respectiu.

ENDAVINALLA.

Tinch alas pero no volo,
 tinch camas y no camino:
 ni soch bestia ni persona
 apa, lector, endavin'ho.

LUÍS SALVADOR.

TRENCA-CLOSCAS.

LA MARÍA ALIVARA 'M DONA POLLA SOLA.

Formar ab aquestas lletras lo títul de una pantomina
 fantástica.

BRUNO DURÁN.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1	2	3	4	5	6	7	8	9.	—Poble del partit judicial de Falset.
1	9	3	6	7	6	7	5.	— id. id. Granollers.	
	1	9	3	6	2	4	9.	— id. id. Berga.	
		8	7	3	2	4	9.	— id. id. Granollers.	
			3	7	4	9	5.	— id. id. Tarragona.	
				7	8	9	3.	— id. id. Seu d' Urgell.	
					4	2	5.	— id. id. Berga.	
						6	2.	—Nota musical.	
							9.	—Vocal.	

B. AMSSEULL.

PROBLEMA.

Dividir lo número 75 en quatre cantitats que sumadas.
 restadas multiplicadas y divididas per un mateix número
 dongan resultats iguals.

UN LLUNÁTICH.

GEROGLÍFICH.

× + 3
 alal
 ·
 TIDII

JOANET DE BERGA.

D' ACTUALITAT Y DEL NATURAL.

Un venedor de periódichs
 que al acabar de crida
 ¡La Campana!, en veu més baixa
 diu:—¡Cristo, quin griso fa!

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.